Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай ауданы білім бөлімінің Мичурин жалпы білім беретін мектебі» КММ

Жаһандық құзыреттіліктер вариативтік курстың оқу бағдарламасы

9 «Ә» сынып

2022-2023 оқу жылы

Мұғалім: Ғаппас А.Ғ

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының күнтізбелік- тақырыптық жоспары

р\н	Тақырыбы	Сағат саны	уақыты	ескертпелер
	Парасаттылық және әдеп 6			
1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	1	02.09.22	
2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті	1	09.09.22	
3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)	1	16.09.22	
4	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз	1	23.09.22	
5-6	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер	2	30.09.22 7.10.22	
	Азаматтық және патриотизм 4 сағат			
7	Өзгені өзіңдей сыйла	1	14.10.22	
8	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер	1	21.10.22	
9	Ертеңгі жастар қандай болмақ?	1	28.10.22	
10	Ынтымағы жарасқан ел	1	04.11.22	
	Медиа сауаттылық және қаржылық сауаттылық 6 сағат			
11	Әлеуметтік желілердегі блогерлер	1	11.11.22	
12	Кибербуллинг	1	18.11.22	
13	Белсенді және пассивті кірістер Отбасылық бюджеттің түрлері	1	25.11.22	
14	Отбасы бюджетін жоспарлау	1	02.12.22	
15	Жинақтарды қалай сақтауға болады	1	09.12.22	
16	Қаржы пирамидасы Қаржылық әлеует	1	23.12.22	
	Тіршілік қауіпсіздігі 5 сағат			
17	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?	1	30.12.22	
18	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?	1	13.01.23	
19	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады? Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?	1	20.01.23	

20	Отбасын жоспарлау	1	27.01.23	
21	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?	1	03.02.23	
Экологиялық мәдениет 4 сағат				
22	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	10.02.23	
23	Экологиялық тұрақтылық	1	17.02.23	
24	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері Таза экологияға құқылымыз	1	24.02.23	
25	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	1	03.03.23	
Зайырлылық және дінтану негіздері 11сағат				
26	Зайырлы мемлекет және дін Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі	1	10.03.23	
27	Діннің құрылымы мен қызметтері Діннің шығу тегі мен тарихи формалары	1	17.03.23	
28	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер. Буддизм. Дін ілімі негіздері.	1	30.03.23	
29	Христиан діні. Дін ілімі негіздері.	1	06.04.23	
30	Ислам. Дін ілімі негіздері.	1	13.04.23	
31	Қазақстандағы ислам.	1	20.04.23	
32	Қазақстан аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.	1	27.04.23	
33	Ислам мәдениеті.	1	04.05.23	
34	Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.	1	11.05.23	
35	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.	1	18.05.23	
36	Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясат	1	25.05.23	

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдеплық нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.
3. Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:
1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
5 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;

6 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
7 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
8 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
9 - сыныпта-аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

2. Оқу курсының базалық мазмұны

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық»юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі»юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет»юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қоғам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен

қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

3. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білімалушыда:

1) кеңауқымдыдағдылар;
2) әлеуметтікжауапкершілік;
3) сыни, креативтіжәнешығармашылықойлау;
4) өзбіліміменіс-әрекетіүшінжауапкершілік, басқаларғажанашырлықпенқұрметкөрсету;
5) салауаттыөмірсүрудағдысыменайналасындағыадамдардыңәл-ауқатынаықпалету;
6) өмірбойыбілімалуқажеттілігі;
7) экстремистік, террористікдінитоптарменағымдардыңидеологияларыментәжірибесінің ықпалынақарсыиммунитетқалыптасады.

Білімалушы

1) тәжірибедеалғанбілімдерін;
2) өзініңжәнебасқаныңжаңа идеяларын;
3) сынитұрғыданбағалаудыжәнеақпаратпенсенімдіжұмысістеуді;
4) зерттеушілік, жобаменжұмысжасаужәневолонтерлікжұмысдағдыларын;
5) тұрақтыдамумүддесіндегіашық, мейірімдіқоғамқұруғабағытталғанбіліммендағдылардықолданады.

Білімалушылар

1) өзініңоқуынжәнежекедамуынқолдауүшінкүштіжәнеәлсізжақтарын;
2) өзініңжәнебасқалардыңжақсыөмірсүруіүшінөмірдіңтүрліаспектілерін;
3) басқаларменынтымақтастыққарым-қатынасын;
4) мемлекеттік, саяси және дінибірлестіктерменмәдениетаралыққатынастардыңмәнінталдайалады.

Білімалушылар

- өзмінез-құлқыменмәдениетін, жекетарихын, сондай-аққұндылықтарменәртүрлікөзқарастарды;
- әртүрліжағдайлардажауаптышешімдерқабылдаудысынибағалайды.

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу пәні бойынша қосымшада берілген Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр тарауда қамтылуы тиіс оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзіреттер» курсының Үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ұзақ мерзімді жоспарда тақырыптар, тақырыптарды игеруге жұмсалған сағаттар саны және күтілетін нәтижелер түрінде оқу мақсаттары крсетілген.

Мұғалім тақырыптарды жоспарлау кезінде сағат санына сәйкес оқу тақырыптары мен мақсаттарын өзгерте алады, сынып ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерді және оқушылардың дайындық деңгейін ескере отырып өзгерістер енгізе алады.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының тақырыбы

Юнит	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
Парасаттылық және әдеп	Сәлем – сөздіңанасы	Өмірлік ұстанымдарыма берікпін	«Руханиқасиеттер-адамөмірінде гі ең бастысы» (Абай)	Махаббатмәдениеті	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?
	Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі	Ұстазым - қамқорым менің, баулыған асыл өнерге	Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!	«Елің үшін еңбек қыл, отыра берме бекерге» (Дулат Бабатайұл)	Корпоративтік жұмыс мәдениеті
	Еділ бол да, Жайық бол, ешкіммене	«Ғылымым жұрттан асты	«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде	«Жақсымен жолдас болсаңыз, айырылмас	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын

	н ұрыспа» (Асан қайғы)	деп, кеңессіз сөз бастама» (Асан қайғы)	мін бар ма» (Ақтамберді жырау)	қа серт етер» (Бұқар жырау)	қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)
	Дастархан басында	Сыйға - сый, сырға – бал	Қарым-қатынасжас аумәдениеті	«Ендігі туған балалар, атаңның сөзін бұзбаңдар!» (Шортанбай Қанайұлы)	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз
	Біз қорлауға қарсымыз	Мен өз әрекетіме жауаптымын	Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу және қорғану	«Өзіңнен өзің есеп ал» Абай	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер
Азаматтық және патриотизм	Отбасыдағыөзарасыйластық	Меніңәлеуметтікортам	Отандегенменүшін...	Толеранттылықдегенне?	Өзгеніөзіндейсыйла
	ӨзОтаныммдымақтантұтамын!	Мектебіміздіңмақтанышы	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!	Біз – біртұтасхалықпыз!	Әлеуметтікрөлдерменмәртебелер
	Өзелімнің лайықтыазаматымын!	Туған өлке тарихы	Өз елін танымал еткен тұлғалар	Отанғаарналады	Ертеңгіжастарқандайболмақ?
	Түрлікөзқарас, біртұтасұлт!		Тарихбеттерінен	Елімдепсоқ қанжүрегім!	Ынтымағы жарасқанел
Медиасауаттылықжәнеқаржылықсауаттылық	Әлеуметтікжелілердегенне?	Нетикет дегенне?	Медиа кеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу	Бейнехостинг (YouTube)	Әлеуметтік желілердегі блогерлер
	Әлеуметті	Ғаламто	Телефон	Прокрастин	Кибербулли

	кжелідегім еніңаккаунтым	рдағықұқығым	алаяқтары: не істеу керек?	ация	нг
	Бартердегенне?	Ақшақаншатұрады?	Табыстыартты ружолдары	Отбасылық табыс	Белсенді және пассивті кірістер
	Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі	Басқаелдердіңақшасы	Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады	Жинақтау. Қалта ақшасы	Отбасылық бюджеттің түрлері
	Адамныңеңбегіқалай бағаланады?	Адамның жеке табысын қалай арттыруға болады?	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады	Отбасылық шығындар	Отбасыбюджетінжоспарлау
	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?	Міндетті отбасылық шығындар мен отбасындағы қажетсіз шығындар	Отбасының қаржылықмақсаттары	Тұрғынүйне сиесі. Ипотека	Жинақтардықалайсақтауғаболады
	Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?	Қымбат заттарды қалай сатып алуға болады?	Ақша жинақтары қалай құрылады?	Жоспарсыз сатып алу	Қаржыпирамидасы
		Отбасылық бюджет дегенімі з не?	Банк кредиттері	Отбасы бюджетін жүргізу ережесі	Қаржылық әлеует
			Отбасының	Жинақ	

			қауіпсіздігі үшінқаржылыққауіпсіздік	жасау түрлері	
Тіршілік қауіпсіздігі	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік	Меніңүйгеқайтар жолым	Табиғаттағы, қауіпсіздік	Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?
	Отпен ойнама	Құтқару қызметі	Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік	Жауапты мінез-құлық және инфекцияның алдын-алу	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?
	Менің қауіпсіздігім менің қолымда!	Абайлаңыз, күдікті заттар!	Техниканы қауіпсіз пайдалану	Жеке басына қол сұқпаушылық құқығы	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады?
	Денсаулығым өз қолымда!	Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет?	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.	Зорлық-зомбылыққа нөлдік төзімділік	Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?
	Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?	Үй-жайлардағы қауіпсіз жүріс-тұрыс қағидалары	Қауіпсіз ер жетеміз	Жеке тұлғалықты сақтау құқығы	Отбасын жоспарлау
				Алғашқы көмек көрсету	АИТВ және ЖИТС туралы не

				ережесі	білеміз?
Экологиялық мәдениет	Жер – ортақүйіміз	Туғанөлкеніңсұлулығы	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы	Табиғатқа деген сүйіспеншілік	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?
	Меніңайналамдағыәлем	Адам – табиғаттыңбірбөлігі	Табиғатпенүйлесімділік	Болашақта жер қандай болуы керек?	Экологиялық тұрақтылық
	Біздіңтазаауламыз	Экологиялықсаяхат	Экологилық қауіптер	Табиғи апаттар	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері
	Орманда өзін қалай ұстау керек	Нелікте н адам табиғатқа немқұрайлы қарайды?	Табиғаттық алайсақтауғаболады	Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін жауапкершілік	Таза экологияға құқылымыз
	Қауіпсіздемалыс				Экологиялықдаулар
Зайырлылықжәне дінтану					Зайырлымемлекетжәне дін
					Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі
					Дінніңқұрылымыменқызметтері
					Діннің шығу тегі мен тарихи формалары

					Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер
					Буддизм. Дініліміне гі здері.
					Христиан діні. Дін ілімі негіздері.
					Ислам. Дініліміне гі здері.
					Қазақстанда ғыислам.
					Қазақстан аумағындағ ы православт ы діни ұйымдарды ң қызметі.
					Исламмәден иеті.
					Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.
					Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.
					Қазақстанн ың дінаралық келісім мен

					татулық аясындағы саясаты

9-класс

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетіннәтижелер (соңғыөнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	**6**	Әлеуметтікжобалар Брифингтер Жобалардықорғау Бейнедайындау Инфографика
2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті		
3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)		
4	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз		
5	Қарым-қатынасмәдениеті: гендерлікрөлдер		
Азаматтық және патриотизм			
1	Өзгеніөзіндейсыйла	**4**	Жоба Жағдаяттықесептердіше шу Флешмоб Акциялар
2	Әлеуметтікрөлдерменмәртебелер		
3	Ертеңгіжастарқандайболмақ?		
4	ЫнтымағыжарасқанеЛ		
Медиасауаттылықжәнеқаржылықсауаттылық			
1	Әлеуметтікжелілердегіблогерлер	**6**	TEDx өткізу Жоба Рөлдікойындар Стартаптар
2	Кибербуллинг		
3	Белсендіжәнепассивтікірістер		
4	Отбасылықбюджеттіңтүрлері		
5	Отбасыбюджетінжоспарлау		
6	Жинақтардықалайсақтауғаболады		
7	Қаржыпирамидасы		
8	Қаржылық әлеует		
Тіршілікқауіпсіздігі			
1	Қандайдабірқауіптуындағанжағдайданенібілумаңызды?	**5**	Зерттеужұмысы Ситуациялықесептердішешу Рөлдікойындар
2	Төтеншежағдайлардаөзімежәнебасқаларғақалайкөмектесеала		

	мын?		Схемалардықұру Конкурс Бейнеролик
3	Өмірменденсаулыққақауіптіжағдайларданқалайшығуғаболады?		
4	Қауіпсіздікмәселесінкімментал қылауғаболады?		
5	Отбасын жоспарлау		
6	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?		
Экологиялық мәдениет			
1	Табиғиресурстардықалайпайдаланамыз?	**4**	Экологиялықакциялар «Бізтабиғиресурстардық алайпайдаланамыз» тақырыбындағы брифинг «Болашақжер» Эссе Жобалардықорғау Макулатура жинаужәнеқайталамашикізаттыбөлекжинау «Табиғатдәлсіздіктергешыдамайдыжәнеқателіктердікешірмейді» тақырыбындағыбейнеролик
2	Экологиялық тұрақтылық		
3	Апаттарментабиғиапаттардың қоршағанортағаәсері		
4	Таза экологияғақұқылымыз		
5	Табиғиресурстардықалайпайдаланамыз?		
Зайырлылықжәнедінтанунегіздері			
1	Зайырлымемлекетжәнедін	**11**	Жоба Жағдаяттықесептердішешу Тесттер
2	Дінніңпайдаболуыжәнемаңыздылығы, әлеуметтікмақсаты мен жіктелуі		
3	Дінніңқұрылымыменқызметтері		
4	Дінніңшығутегі мен тарихиформалары		
5	Ежелгісенімжүйесі, ұлттықжәнедәстүрліділдер		
6	Буддизм. Дініліміненегіздері.		
7	Христиан діні. Дініліміненегіздері.		
8	Ислам. Дініліміненегіздері.		
9	Қазақстандағыислам.		
10	Қазақстанаумағындағыправославтыдініиұйымдардыңқызметі.		

11	Исламмәдениеті.		
12	Теріспиғылдағыдініиағымдарту ралытүсінік. Терроризм.		
13	Қазақстан – унитарлықжәнезайырлымемлекет.		
14	Қазақстанныңдінаралықкелісім мен татулықаясындағысаясаты		